

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

TEMİZ YAŞAM
GÜÇLÜ GELECEK
MUTLU YARINLAR
PROJESİ
(TEGEM)

PROJE ÖZETİ

Başvuru Sahibinin Adı	Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Proje Koordinatörü	İbrahim KALKAN Mehmet Veysi DEMİR
Projenin Adı	TEMİZ YAŞAM GÜÇLÜ GELECEK MUTLU YARINLAR (TEGEM)
Projenin Genel Hedefi	<ul style="list-style-type: none">Ortaokul ve lise öğrencileriVelilerOkul yöneticileriŞube Rehber Öğretmenleri ve PDR öğretmenleri <p>Projenin genel hedefi Diyarbakır ili 17 ilçesinde ortaokula ve liseye devam eden öğrencilerin bağımlılıkla ilgili risklerini belirlemek ve bağımlılık konusunda risk grubundaki öğrencilerle çalışma yaparak öğrencilerin bağımlı olmasını önleyecek farkındalık çalışmaları yapmak. Ayrıca okullarımızda bağımlı öğrencilerin tespitini yaparak bu öğrencilerin sağlık kuruluşlarına yönlendirmelerini sağlamak. Erken tespit yöntemi ile koruyucu önlemler alarak öğrencilerin bağımlı olmalarını engellemek ve öğrencilerimizin eğitim ortamından uzaklaşarak erken okul terki ve suça sürüklenme risklerini azaltmaktır. Diyarbakır özelinde okullarda bağımlılık risklerini azaltmak, gençleri korumak, önleyici tedbirler almak ve sürdürülebilir bir önleyici sosyal çalışmalar geliştirmek için eğitim programları ve atölyeler düzenleyerek öğrencilerde farkındalık yaratılacak, aileler bilgilendirilecek ve gençlerin sosyal becerilerini geliştirmelerine olanak tanınacaktır. Ayrıca, bağımlılıkla mücadele konusunda uzman kişilerden oluşan danışma ekipleri oluşturularak, rehberlik hizmetlerinin daha etkili hale getirilmesi hedeflenmektedir. Böylece, gençlerin güvenli ve sağlıklı bir ortamda büyümelerine katkı sağlanacaktır.</p>
Projenin Özel Amacı	<ul style="list-style-type: none">Öğrencilerde boş zamanlarını değerlendirmeye ilgili bilinç oluşturmakÖğrenciler arasında oynanabilecek eğitsel oyunların öğrenilmesini sağlamakDiyarbakır ilinde bağımlılık risk haritası oluşturmakOkullarda görev yapan yönetici ve şube rehber öğretmenlerini eğitmekÖğrenci ve velilerle sistematik görüşmeler yaparak erken risk tespiti sağlamakÖnleyici tedbirler listesi ve uygulama kılavuzu oluşturmakİl genelinde okullarda sürdürülebilir bir eylem planı oluşturmakÖğrencilerin yaşam becerileri eğitimlerini alarak sorunlarla başa çıkma becerileri geliştirmelerini sağlamak.
Projenin Süresi	36 Ay 2025-2026 Eğitim Öğretim yılı 2026-2027 Eğitim-Öğretim Yılı 2027-2028 Eğitim-Öğretim Yılı

ÖĞRENCİ EĞİTİMLERİ**Projenin
Uygulanacağı
Yerler**

Tarih	İlçe	Okulun Adı
22.04.2026	Bağlar	Mehmetçik Anadolu Lisesi
27.04.2026	Bağlar	Karacadağ Anadolu Lisesi
29.04.2026	Kayapınar	Fatih Sulatan Mehmet Anadolu Lisesi
4.05.2026	Yenişehir	İbn-i Sina Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
6.05.2026	Bağlar	Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
11.05.2026	Kayapınar	Muhammed Yurdođlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
13.05.2026	Bağlar	Bağlar İBB Kiptaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
18.05.2026	Yenişehir	Orhan Asena Anadolu Lisesi

VELİ EĞİTİMLERİ

Tarih	İlçe	Okulun Adı
24.04.2026	Bağlar	Mehmetçik Anadolu Lisesi
28.04.2026	Bağlar	Karacadağ Anadolu Lisesi
30.04.2026	Karapınar	Fatih Sulatan Mehmet Anadolu Lisesi
05.05.2026	Yenişehir	İbn-i Sina Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
07.05.2026	Bağlar	Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
12.05.2026	Kayapınar	Muhammed Yurdođlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
14.05.2026	Bağlar	Bağlar İBB Kiptaş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
20.05.2026	Yenişehir	Orhan Asena Anadolu Lisesi

REHBER ÖĞRETMEN EĞİTİMLERİ

04.05.2026-22.05.2026	Okullarımızda bulunan 75 rehber öğretmene TBM eğitimlerinin verilmesi
04.05.2026-22.05.2026	Okullarımızda bulunan 50 öğretmene OBM eğitimlerinin verilmesi
04.05.2026-22.05.2026	Okullarımızda bulunan Rehber öğretmenlere Yaşam Becerileri eğitimlerinin verilmesi

**Proje
Ortakları**

Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Dicle Üniversitesi
Aile sosyal politikalar il Müdürlüğü
Yeşilay Diyarbakır il Müdürlüğü
İl Sağlık Müdürlüğü

**Projenin
Hedef Kitlesi**

Müdürlüğümüze bağlı ortaokullarda ve liselerde eğitim gören öğrenciler ve öğrenci velileri

Projenin Beklenen Sonuçları	<ul style="list-style-type: none">❖ Öğrencilerin sosyal aktivitelere katılması ve sosyalleşmesi❖ Öğrencilerin ders başarılarının artması❖ Öğrencilerin okula devamlarının sağlanması❖ Öğrencilerin ders çalışma motivasyonlarının artması❖ Öğrencilerin etkinlik yapan öğretmenlerden deneyim kazanmaları❖ öğrencilerin bağımlılık riskleri erken dönemde tespit edilerek bağımlılıkla ilgili önleme çalışmalarının yapılması.❖ Eğitim, farkındalık ve rehberlik çalışmaları sayesinde öğrencilerin okul bağlılıklarında artış, devamsızlık oranlarında azalma ve davranışsal risk faktörlerinde belirgin bir iyileşmenin sağlanması.❖ Ayrıca proje, okul-aile-çevre iş birliğini güçlendirerek sürdürülebilir bir destek mekanizması oluşturmak❖ Bu yönüyle proje, bağımlılıkla mücadelede erken müdahale ve bilinçlendirme çalışmalarına katkı sağlayan etkili bir örnek oluşturmak
Projenin Temel Faaliyetleri	Müdürlüğümüze okullarda eğitim gören öğrencilerin ve velilerin bağımlılıkla ilgili farkındalık düzeylerinin artırılarak erken koruyucu önlem alma çalışmalarının yapılması.

1.1. Proje Adı: TEGEM

1.2. Proje Konusu (Tanıtımı) : Günümüz dünyasında bağımlılık, yalnızca bireysel bir sağlık sorunu olmaktan çıkmış; toplumsal yapıyı, aile ilişkilerini ve özellikle genç kuşakların geleceğini doğrudan etkileyen çok boyutlu bir mesele haline gelmiştir. Teknolojik gelişmelerin hız kazanması, dijitalleşmenin gündelik yaşamın merkezine yerleşmesi ve sosyo-kültürel değişimlerin etkisiyle bağımlılık türleri çeşitlenmiş; madde bağımlılığının yanı sıra çeşitli yeni risk alanları ortaya çıkmıştır.

Bu bağlamda, Diyarbakır İl Millî Eğitim Müdürlüğü olarak temel önceliğimiz; çocuklarımızı ve gençlerimizi bu risklerden koruyacak, onların sağlıklı bireyler olarak yetişmelerini destekleyecek ve yaşam becerilerini güçlendirecek bütüncül bir yaklaşım geliştirmektir. Eğitim kurumları, yalnızca akademik bilginin aktarıldığı yerler değil; aynı zamanda bireyin sosyal, duygusal ve psikolojik gelişiminin şekillendiği en önemli yaşam alanlarıdır. Bu nedenle okullar, bağımlılıkla mücadelede en kritik önleyici mekanizmaların başında gelmektedir.

“Temiz Yaşam, Güçlü Gelecek, Mutlu Yarınlar Projesi (TEGEM)”, Diyarbakır Valiliği koordinasyonunda; İl Millî Eğitim Müdürlüğümüz, Yeşilay ve Dicle Üniversitesi, Aile ve Sosyal Hizmetler Diyarbakır İl Müdürlüğü, Diyarbakır Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü iş birliğiyle hayata geçirilen, bilimsel temellere dayalı, önleyici ve sürdürülebilir bir çalışmadır. Proje; il genelinde bağımlılık risklerini tespit etmeyi, bu risklere yönelik veri temelli çözümler geliştirmeyi ve eğitim paydaşlarının aktif katılımıyla kalıcı bir farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir.

TEGEM kapsamında; okullarımızda görev yapan yönetici ve proje kapsamındaki öğretmenlerinin bilgilendirilmesi, öğrenci ve velilerle sistematik çalışmalar yürütülmesi, risk haritalarının oluşturulması ve elde edilen veriler doğrultusunda önleyici stratejilerin geliştirilmesi planlanmaktadır.

I. PROJENİN TANIM

1.3. Projenin başlatılma gerekçeleri:

- Okullarımızda bulunan risk grubundaki öğrencilerin bulunması
- Risk grubunda bulunan öğrencilere zamanında ulaşmanın öneminin anlaşılması
- Öğrencilerin verimli ders çalışma yöntemlerinin öğrenilmesini sağlamak
- Öğrencilerde ders çalışma motivasyonu oluşturmak.
- Öğrencilerde eğlenceli ders çalışma yöntemleri geliştirmek
- Öğrencilerinde okula devamsızlığın önüne geçmek
- Öğrencilerin okulla olumlu bir bağ geliştirmelerini sağlamak

1.4. Projenin amacı

- Öğrencilerin okula ile olumlu bağ geliştirmesini sağlamak
- Öğrencilerin okula devam konusunda teşvik edilmesini sağlamak
- Verimli ve eğlenceli ders çalışma bilincinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
- Risk grubundaki öğrencilerin erken teşhisini sağlamak
- Risk grubundaki öğrencilere erken müdahalenin sağlanması
- Risk grubundaki velilere yönelik farkındalık çalışmaları oluşturmak
- Veli ile okul arasında etkili bir iletişim kurulmasını sağlamak
- Veli ve öğrenciler arasında iletişim becerilerinin geliştirilmesini sağlamak

1.5. Projenin Hedefleri

PROJENİN AMACI VE HEDEFLERİ

Diyarbakır'da bağımlılık risklerini azaltmak, gençleri korumak, önleyici tedbirler almak ve sürdürülebilir bir önleyici sosyal çalışmalar geliştirmek.

Riskleri Tespit Etme Ve Analiz Etme Amacı

Diyarbakır il genelinde madde ,tütün, alkol bağımlılığı gibi risk alanlarını bilimsel yöntemlerle belirlemek

Okullarda uygulanacak tarama çalışmaları ile risk gruplarını erken aşamada tespit etmek (devamsızlık, akademik başarıda düşüş, ani davranış değişiklikleri gibi faktörler dikkate alınacak.)

Elde edilen veriler doğrultusunda okul bazlı bağımlılık risk haritası oluşturmak

Koruyucu ve Önleyici Mekanizmalar Geliştirme Amacı

Okullarda uygulanabilir erken müdahale ve rehberlik uygulamaları geliştirmek

Risk altındaki öğrenciler için destek mekanizmaları oluşturmak

Bağımlılıkla mücadelede kullanılmak üzere önleyici tedbirler listesi ve uygulama rehberi hazırlamak

Eğitim ortamlarında koruyucu okul iklimi oluşturmak

Eğitim ve Farkındalık Oluşturma Amacı

Okul yöneticileri ve şube rehber öğretmenlerine yönelik bilgilendirme ve kapasite geliştirme eğitimleri düzenlemek

Öğrencilerde bağımlılık konusunda bilinç ve farkındalık düzeyini artırmak

Velilere yönelik eğitimlerle aile içi koruyucu faktörleri güçlendirmek

Toplum genelinde bağımlılık konusunu görünür kılarak sosyal duyarlılık oluşturmak

Müdürlüğümüze bağlı okullarda eğitime devam eden öğrenciler ve öğrencilerimizin velileridir.

1.7. Projenin İşleyiş Akışı

Projenin 2025-2026 Eğitim Öğretim yılında belirtilen haftanın günü ve tarihte, her faaliyette okulda bulunana öğrencilere ve öğrenci velilerine eğitimler vermek ve tespit edilen bağımlı öğrencilerin sağlık kuruluşlarına yönlendirmektir. Bu çalışmalar kapsamında eğitimlerin yapılacağı okul müdürlükleri ile bir hafta önceden iletişime geçilerek gerekli hazırlıkları yapmaları sağlanacaktır.

Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma Geliştirme Biriminde görevli 2 öğretmen ve il Sağlık müdürlüğü, Dicle Üniversitesi ve Aile Sosyal Politikalar il müdürlüğündeki uzman psikoloğlar eşliğinde gerçekleştirilecektir.

1.8. Proje Çıktıları ve Başarı Ölçütleri

- Öğrencilerin ders başarısının artması
- Öğrencilerin iletişim ve sosyal beceriler konusundaki gelişimleri
- Öğrencilerin verimli zaman geçirmesinin bilincine kazanması
- Öğrencilerin yaşadıkları ortamı sevmesi ve benimsemesi sağlanır
- Öğrencilerde iletişim becerilerinin güçlendirilmesi
- Veliler ve öğrenciler arasında olumlu bir bağ oluşturulması
- Velileri ile okul arasında işbirliğinin sağlanması

1.9. Proje Uygulama Zamanı ve Çalışma Takvimi

Projenin Başlangıç Tarihi: 01 Ekim 2025

Projenin Bitiş Tarihi: 26 Haziran 2028

ETKİNLİK

Okullarımızda öğrenciler ve veliler ile yapılacak çalışmalar;

- ❖ Rehber öğretmenlere bağımlılıkla (TBM) ilgili eğitimlerinin verilmesi,
- ❖ Risk grubundaki öğrencilerin okullarda tespit edilmesi için çalışmaların başlatılması
- ❖ Rehber öğretmenlere okulda bağımlılıkla mücadele (OBM) eğitimlerinin verilmesi
- ❖ Rehber öğretmenlere yaşam becerileri eğitimlerinin verilmesi
- ❖ Öğrencilere yönelik okullarda uzman psikologlar eşliğinde bağımlılık ve iletişim eğitimlerinin verilmesi
- ❖ Öğrenci velilerine etkili iletişim, aile içi iletişim ve bağımlılık eğitimlerinin verilmesi
- ❖ Yapılan çalışmalar sonucunda risk grubundaki öğrenciler ile Deve Geçidi Piknik alanında kamp düzenlenmesi

1.12. Proje Koordinatörleri

İbrahim Kalkan
Mehmet Veysi Demir